

EU:s förenklingsinitiativ

En översikt

Hanna Bodelsson

Juni 2026

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
1.1	Bakgrund	3
2	Omnibus I: Hållbarhet (COM(2025) 80)	5
3	Omnibus II: EU-investeringar - Ändring i förordningen om InvestEU (COM (2025) 84).....	7
4	Omnibus III: Den gemensamma jordbrukspolitiken (COM(2025) 236)	8
5	Omnibus IV: Små midcap-bolag och digitalisering (COM(2025)501).....	9
6	Omnibus V: Försvarsberedskap (COM(2025)820)	11
7	Omnibus VI: Kemikalier (COM(2025)531).....	13
8	Omnibus VII: Digitala frågor (COM(2025)836 och COM(2025) 837)).....	14
9	Omnibus VIII: Miljö (COM(2025)980).....	16
10	Omnibus IX: Fordonsindustrin (COM(2025)95).....	19
11	Omnibus X: Livsmedels- och fodersäkerhet (COM(2025)1021)	21
12	Övriga initiativ.....	23
12.1	Initiativ utöver omnibus	23
12.2	Förordningen om industriell acceleration och omställning (COM(2026)100)	23
12.3	Energipolitiskt vårpaket i fem delar	24
12.4	28:e regimen, en europeisk bolagsform (EU Inc.) (COM(2026)321)	25
12.5	Meddelande om bättre lagstiftning	27
12.6	Kommande initiativ	27
13	Sammanfattande reflektioner	29

1 Inledning

Efter årtionden av ett stadigt växande missnöje över ökad byråkrati och krångliga europeiska regler ger sig EU-kommissionen nu i kast med att försöka förenkla europeisk lagstiftning och administrativa krav. Under 2025 och 2026 har kommissionen presenterat ett stort antal förslag till regelförenklingar och fler väntas under kommande år. Beredningen av initiativen går skyndsamt framåt och kommissionen har bland annat fått kritik för att försöka forcera processen. Då initiativen omfattar i stort sett alla EU:s tematiska områden, med stor variation och grad av komplexitet, har det för många beslutsfattare och EU-kännare varit ansträngande att hänga med i den snabba takten. En ambition om att förenkla regler och minska administration är god, men till vilket pris? I denna rapport ger SBHSS Brysselkontor en översiktlig sammanfattning av EU-kommissionens omfattande program för regelförenklingar och minskad administration, samt reflekterar kring de konsekvenser som detta kan få för näringsliv och andra aktörer i södra Sverige.

1.1 Bakgrund

Månaderna efter Europaparlamentsvalet 2024 presenterade EU:s medlemsstater och Europeiska kommissionen en rad strategiska dokument för att staka ut den nya mandatperiodens (2024–2029) politiska riktning. Två av dessa dokument är var den [strategiska agendan](#), ett slags regleringsbrev från EU medlemsstater till EU-kommissionen, samt den [Europeiska konkurrenskraftskompassen](#), en slags handlingsplan för kommissionens övergripande mål och ambition med mandatperioden. Ett område som pekades ut som av särskild vikt för Europas framtid var behovet av regelförenklingar för att undvika en hämmande effekt på europeisk konkurrenskraft. Med utgångspunkt i de presenterade strategierna, och med ambitionen om att stödja europeisk konkurrenskraft, tog EU-kommissionen under våren 2025 fram en [handlingsplan för ett enklare och snabbare Europa](#). I handlingsplanen beskrev kommissionen sina planer för att förenkla existerande lagstiftning och minska den administrativa bördan för europeiska företag och innovativa institutioner. I meddelandet stakade kommissionen ut en rad åtgärder inom olika tematiska områden för att förenkla europeisk lagstiftning. I huvudsak är kommissionens mål att övergripande lätta den administrativa bördan för företag i EU med minst 25 procent, och upp till 35 procent för små och medelstora företag.

EU-kommissionens olika förenklingsinitiativ går under titeln [Omnibuspaketet](#). Omnibus är latin för ”för alla” och anspelar vanligtvis på en större (ofta dubbeldäckad) vagn för persontransport. Det är för övrigt härifrån ordet buss också härstammar. Med ett omnibuss-paket avses i detta sammanhang istället ett lagstiftningsinitiativ som ändrar flera gällande lagstiftningar samtidigt. Lite som att inhysa flera individuella passagerare i en dubbeldäckarbuss.

EU har länge fått utstå kritik för en tendens till överreglering och en tilltagande administrativ regelbörda. Något som bland annat svenska Europaparlamentariker och regeringar flitigt påpekat genom åren. Trots blandade åsikter kring EU-kommissionens regelförenklingar kan nog de flesta enas om att det ska vara lätt att göra rätt. Att förenkla lagstiftning för att underlätta regelefterlevnad är i sig en god ambition. Samtidigt har kommissionens initiativ kritiserats för potentiellt utgöra en slags trojansk häst för politiska strömningar som bland annat vill riva upp EU:s klimat- och konsumentskyddslagstiftning.

I denna artikel redogör SBHSS Brysselkontor för de förenklingsinitiativ som EU-kommissionen hittills presenterat samt de förslag som är att vänta.

Förenklingspaket och relaterade initiativ som hittills presenterats under 2025 och 2026

- Omnibus I: hållbarhet
- Omnibus II: EU-investeringar
- Omnibus III: den gemensamma jordbrukspolitiken
- Omnibus IV: små midcap-bolag och digitalisering
- Omnibus V: försvarsberedskap
- Omnibus VI: kemikalier
- Omnibus VII: digitala frågor
- Omnibus VIII: miljö och andra miljörelaterade åtgärder
- Omnibus IX: fordonsindustrin
- Omnibus X: livsmedels- och fodersäkerhet
- Industripaketet
- Energipaketet
- 28:e regimen, en europeisk bolagsform (EU Inc.)

2 Omnibus I: Hållbarhet (COM(2025) 80)

I februari 2025 presenterades förslaget på det [första förenklingspaketet](#), vilket tog sikte på att effektivisera företags hållbarhetsrapportering. Ändringarna godkändes av ministerrådet och europaparlamentet i april 2025. Lagändringarna som genomför ändringsdirektivet trädde i kraft i svensk lag den 31 december 2025.

Förslagen i EU-kommissionens första förenklingspaket syftar till att minska komplexiteten i EU:s krav och därigenom i längden leda till ökad konkurrenskraft. Det övergripande temat är att minska, skjuta upp eller förenkla de administrativa kraven på företag, särskilt för små och medelstora företag.

Hållbarhetsrapportering (CSRD)

Ändringarna i **direktivet för hållbarhetsrapportering (CSRD) ((EU) 2022/2464)** undantar företag med färre än 1000 anställda och en årlig nettoomsättning under 450 miljoner euro från rapporteringsskyldigheten. Alla andra företag kan välja att rapportera frivilligt enligt en enklare standard för frivillig hållbarhetsrapportering. Förenklingspaketet inför ett så kallat värdekedjetak (value chain cap) för att skydda företag i värdekedjan med färre än 1000 anställda från oproportionerliga krav.

Tillbörlig aktsamhet för företag (CSDDD)

Genom ändringarna förenklas företagens skyldigheter enligt **direktivet om tillbörlig aktsamhet för företag (CSDDD) ((EU) 2024/1760)**. Tillbörlig aktsamhet innebär att företag identifierar, förebygger, begränsar och redovisar hur de hanterar faktisk och potentiell negativ påverkan på människor och miljö i samband med sin verksamhet och sina affärsrelationer. Företagen som omfattas ska ha fler än 5000 anställda och en årlig nettoomsättning på 1,5 miljarder euro. Tidsfristen för medlemsstaternas genomförande förlängs med två år till den 26 juli 2028.

Gränsjusteringsmekanismen för koldioxid (CBAM)

Förordning (EU) 2023/956 om inrättande av en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen (CBAM) är inrättat som ett komplement till EU:s utsläppshandelssystem. CBAM syftar till att garantera en jämnare spelplan på den europeiska marknaden i relation till frågan om utsläppsrättigheter. Syftet är att importerade varor ska bära en koldioxidkostnad som motsvarar den som EU-producenter möter genom EU:s utsläppshandelssystem. Genom förenklingspaketet har CBAM förenklats och stärkts. Ändringarna innebär att 90 procent av importörerna ska undantas från EU:s regler för koldioxidjustering vid gränsen. De företag som däremot fortfarande kommer omfattas av CBAM är främst större företag. De företag som fortsatt omfattas av CBAM står för merparten av de utsläpp som omfattas av mekanismen, motsvarande omkring 99 procent av de inbäddade utsläppen från de berörda importerna.

Det första förenklingspaketet införde flera åtgärder för att minska företagens administrativa bördor. Exempelvis begränsas tillämpningsområdet för CSRD och CSDDD till större företag, samtidigt som vissa tidsfrister för genomförande och tillämpning skjuts fram. För CSDDD införs dessutom en mer riskbaserad och proportionerlig modell för tillbörlig aktsamhet, där företag i

första hand ska fokusera på de delar av verksamheten och värdekedjan där risken för negativ påverkan bedöms vara störst.

Flera medlemsstater som tidigare uttryckt oro kring CSRD och CSDDD:s stora regelbörda har visat uppskattning för förenklingsåtgärderna gällande företags hållbarhetsrapportering. EU:s medlemsstater anser inte att förenklarna skulle motarbeta de ursprungliga syftena med direktiven, utan snarare underlätta genomförandet. Däremot har flera intresseorganisationer för klimat och mänskliga rättigheter kommit med kritik. Intresseorganisationerna framhåller att det finns flera negativa konsekvenser med mer urvattnade direktiv.

Det är svårt att uttala sig om den övergripande betydelsen av förenklarna för SBHSS aktörer. Mycket beror på hur långa värdekedjor företagen är kopplade till och hur långt utanför Europa dessa sträcker sig. För små och medelstora företag kan regleringarna innebära färre rapporteringskrav, vilket minskar den administrativa bördan och frigör resurser till kärnverksamheten.

Vidare läsning:

- [EU-kommissionen – Färdigförhandlat direktiv \(\(EU\)2025/794\)](#)
- [Europaparlamentets sammanfattning av processen kring förslaget - Legislative train](#)
- [Prop. 2025/26:21 Uppskjutet krav på att hållbarhetsrapportera för vissa företag.](#)
- [Myndighetsinformation från Skatteverket, Tillväxtverket och Bolagsverket på Verksam.se – Artikel om Omnibus I](#)
- [Regeringens promemoria](#)

3 Omnibus II: EU-investeringar - Ändring i förordningen om InvestEU (COM (2025) 84)

Det [andra förenklingspaketet](#) presenterades samtidigt som det första paketet i februari 2025 och innehåller förslag som ämnar förenkla lagstiftningen kring investeringar. Ministerrådet och europaparlamentet godkände initiativet i december 2025.

Förslaget inkluderar ändringar i **InvestEU-förordningen** och följdändringar i tre andra förordningar. Genom ändringarna hoppas EU-kommissionen förenkla rapporteringen och göra det lättare att använda flera investeringsprogram för att på så sätt frigöra investeringsmöjligheter samt minska de administrativa kostnaderna. Fokus för ändringarna är **InvestEU-programmet**. Bland annat är syftet att öka garantibeloppet från EU-budgeten för att möjliggöra ytterligare resurser från privata och offentliga investeringar. Kommissionen föreslår även att det ska bli lättare att kombinera InvestEU-garantin med tillgängliga garantier i andra instrument, såsom **Europeiska fonden för strategiska investeringar (EFSI)**.

Det första och andra paketet hänger på flera sätt ihop. Genom att undanröja administrativa bördor hoppas EU-kommissionen underlätta för hållbarhetsåtgärder. Europeiska investerare har riktat kritik mot både första och andra förenklingspaketet, och pekat på flera skadliga effekter. En del av kritiken handlar om att paketen innebär minskade möjligheter för EU att sätta nya hållbarhetsstandarder i handelsavtal med tredjeländer. Ytterligare kritik rör hållbarhet på den europeiska marknaden. Den svenska regeringen har välkomnat förslaget på men menade att avsteget från att oanvända medel inte får bli prejudicerande i nästa budgetår.

Vidare läsning:

- [EU-kommissionen - Färdigförhandlat direktiv \(\(EU\)2025/2005\)](#)
- [Europaparlamentets sammanfattning av processen kring förslaget - Legislative train](#)
- [Regeringens faktapromemoria 2024/25:FPM26](#)

4 Omnibus III: Den gemensamma jordbrukspolitiken (COM(2025) 236)

I maj 2025 [presenterade EU-kommissionen det tredje förenklingspaketet](#), vilket fokuserade på den gemensamma jordbrukspolitiken. Syftet med förenklingspaketet var att stärka jordbrukets konkurrenskraft och minska den administrativa bördan för både jordbrukare och myndigheter. Regleringarna handlar om att förenkla regler, effektivisera kontroller och underlätta investeringar i jordbrukssektorn. Det tredje förenklingspaketet godkändes av ministerrådet och europaparlamentet i december 2025.

Omnibus III innehåller bland annat följande förslag.

- **Nationella krav inom miljö, klimat och djurskydd.** En möjlighet för medlemsstaterna att betala för nationella krav på miljö-, klimat eller djurskydd som går utöver den nivå som krävs enligt EU-lagstiftningen.
- **Undantag från krav.** Ekologiska jordbrukare undantas redan från vissa krav, men nu föreslår kommissionen att lätta på kraven för samtliga jordbrukare.
- **Stöd till mindre jordbruk och småbrukare.** Kommissionen föreslår att den maximala summa som medlemsstaterna kan betala ut i form av ett förenklat stöd till småbrukare ska höjas. Detta ska underlätta för fler små företag.
- **Stöd per djur.** Förslaget innebär en möjlighet att betala ut klimatersättningar och stöd till ekologisk produktion baserat på djur och inte bara på areal.
- **Risk- och krishantering.** En särskild pott inom EU:s gemensamma jordbrukspolitik som används för att hantera kriser inom jordbrukssektorn, föreslås riktas i första hand till marknadskriser. Dessutom föreslår ett nytt stöd för att hantera extremväder och djursjukdomar genom möjlighet att omfördela medel från inkomststödet.
- **Datadelning.** Kommissionen föreslår att jordbrukarna i så hög grad som möjligt endast ska behöva rapportera in sina uppgifter en gång. Varje medlemsstat ska utse en ansvarig myndighet som ska dela inlämnade uppgifter så att de kan återanvändas.

Sammanfattningsvis föreslås förenklingar och genomförande av medlemsstaternas strategiska planer för den gemensamma jordbrukspolitiken samt enklare miljökrav och färre kontroller för jordbrukare.

Många jordbrukare menar att EU haft alltför tunga regelverk som sällan speglar de verkliga förhållandena. Regelverk och administration är förvisso bra, och bidrar i bästa fall till allt från djurskydd, miljönytta och livsmedelssäkerhet. Samtidigt finns det risk för att hårda regleringar kan slå oproportionerligt hårt mot småskaliga jordbruk. Förenklingspaketet ska ses som kommissionens svar på den kritik man fick utstå i och med de omfattande lantbrukarprotester som ägde rum runt om i Europa under 2024 och 2025.

Vidare läsning:

- [EU-kommissionen – Färdigförhandlat direktiv \(\(EU\)2025/2649\)](#)
- [Europaparlamentets sammanfattning av processen kring förslaget - Legislative train](#)
- [Regeringens faktagpromemoria 2024/25:FPM44](#)

5 Omnibus IV: Små midcap-bolag och digitalisering (COM(2025)501)

Det [fjärde förenklingspaketet](#) presenterades i maj 2025 och syftade till att underlätta för europeiska företag, mer specifikt **små och mellanstora företag (SME)** med färre än 250 anställda. Nuvarande regler har inneburit en oproportionerlig ökning av den administrativa bördan när företag växer sig bortom denna gräns, samt gjort det svårt för företag att etablera sig i Europa. För att motverka en ökad regelbörda har kommissionen föreslagit införandet av ytterligare en kategori av företag, **små midcapföretag (SMC)**. Sådana företag ska få tillgång till förenklade regler, likt de regler som tidigare endast gällt för småföretag. Detta går i linje med tankesättet att det ska "vara lätt att göra rätt", och genom en ny definition ska växande företag slippa få ökad administration som belöning för tillväxt.

Definition av small mid-caps (SMC)

Kommissionen föreslår en etablerad definition av små midcapföretag (SMC) för att möjliggöra riktade policyåtgärder. Tanken med definitionen är att följa med i företagets utveckling och täcka in fler företag för att stödja SMC:s som står inför liknande utmaningar som SME:s. Definitionen av små midcapföretag (SMC) omfattar företag som är tre gånger större än små och medelstora företag, har färre än 750 anställda samt upp till €150 miljoner i omsättning eller €129 miljoner i totala tillgångar. Den föreslagna definitionen skulle införas i de rättsakter som ändras genom det fjärde omnibuspaketet, tillsammans med ett antal ändringar som ska utvidga vissa bestämmelser som tillämpas på SME:s till att även omfatta SMC:s.

Förenklingsåtgärder

Vidare föreslår kommissionen även förenklingsåtgärder inom ett antal förordningar.

Dataskyddsförordningen ((EU) 2016/679) fastställer bestämmelser om allmänt dataskydd (**GDPR**), och kommissionen vill förenkla och utvidga vissa av bestämmelserna som gäller för SME:s till att även omfatta SMC:s. Det skulle innebära att registerföring bara är obligatorisk när behandlingsaktiviteter innebär hög risk för registrerades rättigheter och friheter. Inom **batteriförordningen ((EU) 2023/1542)** föreslår kommissionen att undantaget från vissa skyldigheter gällande tillbörlig aktsamhet för batterier ska omfatta SMC:s. Kravet på att uppfylla skyldigheter om tillbörlig aktsamhet skjuts dessutom upp till 2027. Kommissionen föreslår även att lätta på registreringskraven av fluorfluorerande växthusgaser (F-gaser) enligt **F-gasförordningen ((EU) 2024/573)**, vilket väntas minska arbetsbördan för SME:s och SMC:s.

Ytterligare föreslår kommissionen ett antal förenklingar och utvidgningar av bestämmelser i olika regelverk för att underlätta för företagets regellevnad.

- **Antidumpningsförordningen ((EU) 2016/1036) och antisubventionsförordningen ((EU) 2016/1037).** Enligt förslaget ska SMC få tillgång till handelsskyddsinstrument genom ett erbjudas information och stöd via en helpdesk.
- **Prospektförordningen ((EU) 2017/1129).** Regler utvidgas från att bara gälla för SME:s till att även omfatta SMC:s.

- **CER-direktivet ((EU) 2022/2557).** Kritiska entiteter är verksamheter som tillhandahåller samhällsviktiga tjänster. CER-direktivet reglerar medlemsstaternas skyldighet att anta en strategi för att stärka motståndskraften hos kritiska entiteter. Kommissionens förslag innebär att medlemsstaterna ska underlätta vissa skyldigheter för SME:s och SMC:s som räknas som kritiska entiteter.
- **Direktivet om marknader för finansiella instrument (Mifid II) (2014/65/EU).** Genom de föreslagna ändringarna ska SMC:s kunna dra nytta av de mindre strikta krav som gäller på tillväxtmarknadSMC:sör små och medelstora företag.

Vidare läsning:

- [EU-kommissionens förslag \(COM\(2025\)501\)](#)
- [Europaparlamentets sammanfattning av processen kring förslaget - Legislative train](#)
- [Regeringens faktapromemoria 2024/25:FPM49](#)

6 Omnibus V: Försvarsberedskap (COM(2025)820)

I juni 2025 presenterade EU-kommissionen det [femte förenklingspaketet](#). Syftet med paketet är att främja EU:s försvarsberedskap och industriuppbyggnad, exempelvis genom ändring i försvarsspecifik lagstiftning och försvarsspecifika finansieringsprogram, men även i andra regelverk utanför försvarsområdet.

Undanröjande av flaskhalsar och fullt utnyttjande av möjligheter

Kommissionen föreslår förtydligande tolkningar av tillgängliga undantag i flera rättsakter för att inkludera försvarsberedskap i tillämpningsområdet. Sådana undantag finns i **direktivet om miljökonsekvensbedömning (2011/92/EU)** och i **direktiven om avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter och om begränsning av farliga ämnen (2002/96/EG och 2011/65/EU)**. Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att fullt ut nyttja möjligheten att tillfälligt upphäva importtullar på vissa vapen och militär utrustning, vilka importeras av eller på uppdrag av militära försvarsmyndigheter från tredjeländer.

Offentliga och privata investeringar i försvarssektorn

Vid tillämpning av konkurrensregler för företagskoncentrationer, antitrustlagstiftning (konkurrenslagstiftning) och kontroll av statligt stöd ska kommissionen ta viss hänsyn till försvarsindustrin och den europeiska marknaden för försvarsutrustning. I sina översyner av riktlinjer och regelverk ska kommissionen bland annat lägga vikt vid den förändrade säkerhets- och försvarsmiljön och inhämta synpunkter från berörda parter. När det kommer till kontroll av statligt stöd och avvägningen av effekter på konkurrens och handel, kommer kommissionen ta hänsyn till åtgärdens bidrag till försvarsberedskapsmålet 2030 och försvarsmarknadens särdrag. I sin bedömning kommer kommissionen att säkerställa att stöd, i den mån det utgör anmälningspliktigt statligt stöd, är nödvändigt, proportionerligt och inte leder till överkompensation. Kommissionen nämner olika åtgärder för att underlätta finansiering, exempelvis behöver europeiska företag, däribland små och medelstora företag, få bättre tillgång till kapital för att kunna skala upp produktionen.

Kompetens och sysselsättningsramar anpassade till försvarsberedskap

I linje med **strategin för den europeiska försvarsindustrin**, kommer kommissionen stödja ytterligare yrkeskunskapscentrum för försvarsindustrin och försvarsrelaterad utbildning samt arbetskraftens rörlighet. Kommissionen menar att det vid tillämpning av **arbetstidsdirektivet (2003/88/EG)**, vilken skyddar arbetstagare genom minimistandarder för arbete och vila, är nödvändigt att beakta målet om försvarsberedskap för att förverkliga försvarsflexibilitet och driva på den industriella upptrappningen fram till 2030. Gällande industriproduktion och tillhandahållande av tillhörande tjänster inom försvarssektorn klargör kommissionen att de undantag som föreskrivs i direktiv kan användas om verksamheten ökar kraftigt, bland annat för försvarsberedskapen. Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att skapa rättslig klarhet och säkerställa rättssäkerhet när det gäller tillämpningen av undantagen.

Vidare läsning:

- [EU-kommissionens meddelande om omnibuspaket om försvarsberedskap \(COM\(2025\)820\)](#)
- [Europaparlamentets sammanfattning av processen kring förslaget – Legislative train](#)
- [Regeringens faktapromemoria 2024/25:FPM58](#)

7 Omnibus VI: Kemikalier (COM(2025)531)

Det [sjätte förenklingspaketet](#) presenterades av EU-kommissionen i juli 2025 och är avsedd att förenkla EU:s kemikaliereglering. Förslaget innehåller förenklingar av krav och procedurer genom ändringar i förordningarna för klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, kosmetiska produkter och gödselmedel.

Klassificering, märkning och förpackning

Förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar fastställer vilka krav ekonomiska aktörer behöver följa innan de sätter ut sina produkter på marknaden. Med förenklingsförslaget vill kommissionen öka flexibiliteten för märkningen, exempelvis genom att ta bort krav på teckenstorlek och radavstånd samt ökade möjligheter till digital märkning. Genom att införa en digital kontakt hoppas kommissionen också att kommunikationen mellan ekonomiska aktörer och nationella myndigheter ska underlättas.

Kosmetiska produkter

Genom **förordningen (EG) nr 1223/2009 om kosmetiska produkter** förbjuds cancerogena, mutagena och reproduktionsstörande ämnen (CMR) i kosmetika. Enligt förenklingsförslaget ska förbudet inte gälla om klassificeringen endast är baserad på om ett ämne är farligt att svälja eller andas in, men ofarligt att applicera på huden. Förslaget innebär också ändringar i kriterierna avseende undantag från CMR-ämnen. I utvärderingen av lämpliga alternativ införs krav på att de ska vara tekniskt genomförbara, ekonomiskt lönsamma, fritt tillgängliga på marknaden samt finnas i tillräckliga mängder på ett hållbart sätt.

Gödsel

Förordning (EU) 2019/1009 om fastställande av bestämmelser om tillhandahållande på marknaden av EU-gödselprodukter tillämpas enbart på EU-gödselprodukter, vilket är gödselprodukter som är CE-märkta när de tillhandahålls på marknaden. Kommissionens förslag förenklar registreringen av EU-gödselprodukter, digitaliserar information och rapporteringsskyldigheter enligt EU-gödselproduktsförordningen samt inför en digital kontakt. Syftet är även att förenkla innehåll av nya mikroorganismer i gödselprodukter.

Omnibuspaketet om kemikalier har mött kritik på flera håll. Vid samråd och i debattartiklar har oro uttryckts om att initiativen kan medföra risker för hälsa och miljö. Den svenska regeringen har ställt sig kritisk till delar av det sjätte förenklingspaketet och menar att det riskerar att äventyra skyddet för hälsa och miljö. Samma invändning har lyfts av flera intresseorganisationer genom öppna samråd kring förslaget.

Vidare läsning:

- [EU-kommissionens förslag \(COM\(2025\)531\)](#)
- [Europaparlamentets sammanfattning av processen kring förslaget - Legislative train](#)
- [EU-kommissionen - Frågor och svar](#)
- [Regeringens faktagromemoria 2024/25:FPM67](#)

8 Omnibus VII: Digitala frågor (COM(2025)836 och COM(2025) 837))

Under november 2025 presenterade EU-kommissionen ett sjunde lagstiftningspaket med förslag på två förordningar med ändringar i flera EU-rättsakter på det digitala området. Målen med ändringarna är regelförenkling och att öka innovation. [Det första förslaget](#) föreslår ändringar av **AI-förordningen** och [det andra förslaget](#) föreslår ändringar inom exempelvis **dataskyddsförordningen** samt att flera rättsakter på datarättsområdet ska upphävas eller ändras.

Digital omnibus om artificiell intelligens (AI)

AI-förordningen ((EU) 2024/1689) trädde i kraft i augusti 2024. Förordningen börjar tillämpas stegvis och alla regler kommer att börja tillämpas senast den 2 augusti 2027. Med hjälp av synpunkter från berörda parter har kommissionen utvärderat utmaningar som framkommit i samband genomförandet av AI-förordningen. Som svar på utmaningarna har kommissionen således presenterat förenklingsåtgärder som riktar sig mot vissa av bestämmelserna i AI-förordningen.

Bland förenklingsåtgärderna föreslås att de förenklingar av lagstiftningen som beviljats små och medelstora företag ska utökas till att omfatta små midcapföretag (läs mer om små midcapföretag under avsnitt 5 ovan). Kommissionen föreslår även att regelverket ska erbjuda mer flexibilitet vad gäller övervakning efter utsläppandet på marknaden, samt att tillsynen över ett antal AI-system som bygger på AI-modeller för allmänna ändamål eller som är inbyggda i stora onlineplattformar och stora sökmotorer ska centraliseras till AI-byrån. Förslaget inkluderar dessutom fler möjligheter för små aktörer att testa ny teknik i så kallade regulatoriska sandlådor. I regulatoriska sandlådor kan AI-system testas under kontrollerade, men samtidigt mindre reglerade former.

För att minska risken för snedvridning i AI vill kommissionen i vissa fall tillåta användning av känsliga personuppgifter, så länge det sker med tydliga skydd. Kommissionen vill förtydliga samspelet mellan AI-förordningen och dataskyddsreglerna och i vissa fall underlätta behandling av känsliga personuppgifter i syfte att upptäcka och korrigera bias i AI-system, med lämpliga skyddsåtgärder. Ytterligare vill kommissionen tydliggöra samspelet mellan AI-förordningen och annan EU-rätt. Därför pågår även arbete med vägledning för hur AI-förordningen ska tillämpas parallellt.

I maj 2026 kom EU-institutionerna överens om två viktiga datum för när AI-regler med hög risk ska börja tillämpas. Den 2 december 2027 gäller för fristående AI-system med hög risk och den 2 augusti 2028 gäller för AI-system med hög risk som är inbäddade i produkter.

Digital omnibus

För att underlätta regelefterlevnad och öka konkurrenskraften fokuserar några av förslagen på användningen av data, delvis som en resurs för att bidra till utvecklingen och användningen av AI. Exempelvis föreslås ett enda ramverk för vidareutnyttjande av data som innehas av offentliga myndigheter. Lösningen skulle kunna tillåta myndigheter som lagrar data att effektivisera processer och minska den administrativa bördan i samband med tolkning och implementering av

nationell lagstiftning. Ytterligare föreslås en möjlighet för myndigheter att ställa upp olika villkor och ta ut högre avgifter för stora företag som återanvänder deras data och innehåll.

Ett annat förslag handlar om att minska den administrativa bördan för företag och skapa ett samordnat europeiskt cybersäkerhetsystem. EU-kommissionen föreslår att rapportering av incidenter samlas i en och samma portal, i stället för att rapportera till flera olika myndigheter. Vidare föreslås upphävas förlegade regler gällande plattformar och ersätta dessa med nyare regler. Efter synpunkter på den **allmänna dataskyddsförordningen ((EU) 2016/697)**, även kallad **GDPR**, föreslår kommissionen dessutom att förtydliga vissa nyckeldefinitioner och aspekter av behandlingen av uppgifter för träning av AI.

EU-kommissionens förslag inom förenklingspaketet för digitalisering handlar i mångt och mycket om förenklad efterlevnad, tydligare regler och minskad administrativ börda för företag. Samtidigt kvarstår diskussioner om hur lättnader kan påverka säkerhet, dataskydd och tillsyn. Civilsamhällesorganisationer har tidigare kritiserat förslaget och menar att det riskerar att urvattna de europeiska medborgarnas digitala säkerhet.

Vidare läsning:

- [EU-kommissionens förslag på digital omnibus \(COM\(2025\)837\)](#)
- [EU-kommissionens förslag på digital omnibusförordning om AI \(COM\(2025\) 836\)](#)
- [EU-kommissionen – Frågor och svar](#)
- [Europaparlamentets sammanfattning av processen kring förslaget - Legislative train](#)
- [SBHSS artikel om digitaliseringspaketet](#)
- [Regeringens faktagromemoria 2025/26:FPM45](#)
- [Nättidningen EUobservers artikel om digitaliseringspaketet](#)

9 Omnibus VIII: Miljö (COM(2025)980)

I december 2025 presenterade EU-kommissionen [det åttonde förenklingspaketet](#) bestående av sex lagstiftningsinitiativ på miljöområdet. I huvudsak riktar paketets initiativ in sig på frågor som berör cirkulär ekonomi, drift av industriella anläggningar, hantering av geospatiala data samt miljötillstånd. Paketet innehåller framför allt förslag på riktade revideringar av existerande lagstiftning. Dessutom annonseras flera åtgärder som kommer att vidtas under 2026. Exempelvis lät kommissionen meddela att även lagstiftning som tidigare undantagits i förenklingsagendan kan komma att bli föremål för behandling under det kommande året.

Miljöbedömningar

Kommissionen föreslår en **ny förordning om snabbare miljöbedömningar**. Enligt den föreslagna förordningen ska medlemsstaterna inrätta kontaktpunkter som ska underlätta och samordna miljöbedömningar. Även samordnade och gemensamma förfarande ska nyttjas när krav på behovsbedömningar och miljöbedömningar uppkommer enligt olika EU-direktiv. Ytterligare föreslår kommissionen att om genomförandet av ett projekt orsakar något fall av dödande eller störning av skyddade fåglar eller andra skyddade arter, ska det inte bedömas som en avsiktlig åtgärd enligt art- och habitatdirektivet. Förfarandet av miljöbedömning och hantering av data föreslås digitaliseras.

Industriutsläpp

Ett miljöledningssystem är ett företags system för att planera, följa upp och förbättra sitt miljöarbete. Det kan bland annat omfatta rutiner för att minska utsläpp, effektivisera resursanvändningen och säkerställa efterlevnad av miljökrav. Kommissionen föreslår förenklingar av reglerna för sådana system. I stället för att varje anläggning ska ha ett eget miljöledningssystem öppnas möjligheten för företag att upprätta ett gemensamt miljöledningssystem på företagsnivå för anläggningar inom samma medlemsstat.

Ett annat förslag innebär att ta bort kraven på att upprätta en förteckning över skadliga kemikalier som används i eller släpps ut från en anläggning och göra riskbedömningar gällande effekter på hälsa och miljö. Det skulle även gälla kraven på att analysera möjligheten att ersätta kemikalierna med säkrare alternativ eller minska användning eller utsläpp.

Kommissionen föreslår att **industriutsläppsdirektivet** och **direktivet om medelstora förbränningsanläggningar** ändras. Syftet är att underlätta tillståndsgivning vid användning av oxyfuel eller vätgasbaserad förbränning för att minska utsläpp av växthusgaser samt användning av tekniker för att fånga in koldioxid. Regleringen skulle ge medlemsstaterna större flexibilitet i bedömningen av om utsläppsgränser uppfylls.

Djuruppfödning och vattenbruksutövare föreslås undantas från rapporteringen om vatten-, energi- och materialanvändning enligt regelverket om industriutsläppsrapportering. Genom att medlemsstaterna då skulle kunna rapportera från enskilda jordbrukare och vattenbruksverksamhetsutövare, bedömer kommissionen att rapporteringsbördan skulle minska för de sektorerna.

Andra ändringar inom industriutsläppsdirektivet rör skyldigheten att genomföra en oberoende revision samt ändringar i övergångsbestämmelserna i det reviderade industriutsläppsdirektivet som ska ge berörda aktörer mer tid att uppfylla vissa nya eller reviderade bestämmelser.

Cirkulär ekonomi

Inom området cirkulär ekonomi föreslår kommissionen förenklingar inom **batteriförordningen**, förenklingar och harmonisering i utökade producentansvar samt lättnader i **avfallslagstiftningens** krav att rapportera om farliga ämnen i produkter. Exempelvis föreslår kommissionen en ändring i märkningen av farliga ämnen i batteriförordningen och att i vissa rättsakter om producentansvar tillfälligt, under tio år, upphäva kravet på att företag ska utse ett ombud i varje EU-land där företaget säljer varor.

När det kommer till producentansvar vill kommissionen lätta på reglerna kring om producentombud för ökad flexibilitet för företag på EU:s inre marknad. Förslaget innebär att kravet på företag att utse ett ombud i varje EU-land där företaget säljer varor ska upphävas under tio år.

Enligt **EU:s avfallsdirektiv** gäller att företag ska rapportera förekomst av vissa ämnen i sina produkter till EU-databasen SCIP. Kommissionen anser att rapporteringskravet och databasen inte varit effektiva verktyg för att skapa större transparens. Därför vill nu kommissionen upphäva rapporteringsskyldigheten och istället införa andra typer av verktyg, såsom digitala produktpass.

Geospatiala data

Inspire-direktivet innehåller riktlinjer för att beskriva rumsliga datamängder, vilket används inom miljöområdet i så kallade geografiska informationssystem (GIS). Syftet med direktivet är att standardisera hur geografisk information utformas och tillgängliggörs i EU. Kommissionen föreslår nu riktade ändringar av Inspire-direktivet för att modernisera och förenkla regelverket.

Kommande förenklingsinitiativ på miljöområdet

Utöver de förenklingsförslag som presenterats hittills har kommissionen aviserat att ytterligare arbete kommer att genomföras för att förenkla EU:s miljölagstiftning. Kommissionens ambition är att granska hela miljörätten under den pågående mandatperioden med fokus på den samlade administrativa bördan samt med målet att uppnå de europeiska miljöpolitiska målen på ett kostnadseffektivt sätt. Kommissionen har uppgett att de planerar att se över följande lagstiftning och laginitiativ:

- En riktad revidering av **EU:s kemikalielagstiftning, REACH-förordningen**, vilken är uppskjuten på obestämd tid.
- **En rättsakt för cirkulär ekonomi** ska presenteras under det tredje kvartalet 2026. Enligt kommissionen är rättsakten tänkt att förenkla och harmonisera regler, sänka kostnaderna för gränsöverskridande verksamheter samt skapa en inre marknad för avfall och återvunna material.
- Inom ramen för **avfallstransportförordningen ((EU) 2024/1157)**, undersöker kommissionen bland annat möjligheten att grönlista vissa typer av ofarligt avfall.
- Implementeringen av nyligen införda bestämmelser i **ramdirektivet för vatten (2000/60/EG)** ska stresstestas under 2026. Kommissionen ska också intensifiera dialoger med medlemsstater och de som berörs av regelverket. Mot bakgrund av

medlemsstaternas och andra berördas synpunkter, planerar kommissionen att se över och revidera ramdirektivet för vatten under det tredje kvartalet av 2026.

- En kommande reviderad version av [ramdirektivet om en marin strategi \(2008/56/EG\)](#) hoppas kommissionen ska leda till förenkling och bättre sammanhållning med andra europeiska regelverk på området.
- Som del i [EU:s strategi för vattenresiliens \(COM\(2025\)280\)](#) kommer kommissionen hålla dialoger med medlemsstaterna för att stötta medlemsstaterna i efterlevnaden av de landsspecifika rekommendationerna som syftar till att förbättra vattenhanteringen till 2027. Läs regeringens [faktapromemoria om EU:s strategi för vattenresiliens här](#).
- Gällande [naturrestaureringsförordningen \(\(EU\) 2024/1991\)](#) ska kommissionen bland annat intensifiera sitt stöd för medlemsstaterna och regionala myndigheter i förberedelserna av nationella restaureringsplaner.
- Under 2026 ska kommissionen stresstesta [fågeldirektivet \(2009/147/EC\)](#) och [habitatdirektivet \(92/43/EEC\)](#) (naturvårdsdirektiven).
- Kommissionen ska slutföra pågående utvärderingar av [nitratdirektivet](#).

När det kommer till regelförenklingar på miljöområdet är det särskilt viktigt att beakta konsekvenser över tid för att undvika skadlig påverkan på hälsa och miljö. Därför är det av betydelse att inte gå för fort fram utan att beakta potentiella risker.

På ett övergripande plan är den svenska regeringen positiv till förenklingsförslagen inom miljöområdet. Regeringen lyfter i faktapromemorian att samtidigt som en hög skydds nivå för miljö och hälsa ska bibehållas och EU:s miljöpolitiska mål ska nås på ett kostnadseffektivt sätt, kan det behövas flexibilitet att kunna genomföra förenklingar för att minska regelbördan.

Vidare läsning:

- [EU-kommissionens kommunikation om omnibus VIII \(COM\(2025\)980\)](#)
- [Europaparlamentets sammanfattning av processen kring förslaget - Legislative train](#)
- [Regeringens faktapromemoria 2025/26:FPM63](#)
- [EU-kommissionens information om Industriutsläppsdirektivet \(IED\).](#)
- [EU-kommissionens information om direktivet om utsläpp från medelstora förbränningsanläggningar \(MCP-direktivet\).](#)

10 Omnibus IX: Fordonsindustrin (COM(2025)95)

I december 2025 lade EU-kommissionen fram det tionde förenklingspaketet, vilket [riktades mot fordonsindustrin \(Automotive Package\)](#). Paketet förs bland annat fram som en del av en uppgörelse kring delmålet i EU:s klimatlag om att minska växthusgasutsläppen med 90 procent till 2040 (läs mer om [EU:s klimatpolitik i Brysselkontorets artikel](#)). Samtidigt ska den administrativa bördan lättas och kostnaderna för europeiska tillverkare sänkas. Även detta omnibuspaket är del i EU-kommissionens bredare arbete med att stärka konkurrenskraften. Fordonspaketet innehåller följande fyra initiativ. **Revidering av koldioxidkraven för lätta fordon och av EU:s regler om fordonsmärkning**

Kommissionen föreslår flera ändringar i kraven för koldioxidutsläpp från lätta fordon, såsom en viss flexibilitet i målet för 2035, där kravet på 100 procent utsläppsminskning (jämfört med 2021 års nivåer) justeras till 90 procent. De återstående 10% får kompenseras genom användning av e-bränslen, biobränslen eller EU-producerat lågfossilt stål, inom ramen för ett creditsystem. Detta innebär att förbudet kring att producera förbränningsmotorer bortom 2035 luckras upp. Förbränningsmotorer kommer därför fortsättningsvis, om än i en begränsad form och med stränga krav, att kunna produceras bortom 2035. Det kan i sin tur få påverkan på användningen av biogas samt takten på elektrifieringen av fordonssektorn.

Vidare ska creditsystemet göra det möjligt för fordonstillverkare att räkna av utsläpp genom bränsle- och stålkrediter. Kommissionens förslag till förordning om industriell acceleration och omställning (se nedan avsnitt 12.2) definierar vilket stål som ger rätt till krediter. Ytterligare föreslår kommissionen att införa särskilda incitament för små elfordon tillverkade inom EU samt att kommissionen får befogenhet att definiera vad som räknas som EU-tillverkning.

Batteristrategi

Den föreslagna **batteristrategin** består av sex pelare som syftar till att nyttja och utveckla värdekedjan inom EU. **Pelare I** inriktas på att bryta flaskhalsar på grund av höga investeringskostnader och för långa tider för att uppnå konkurrenskraftiga produktionskostnader. Genom riktad finansiering ska det bli enklare och mindre riskfyllt för europeiska producenter att skala upp. Enligt **pelare II** lyfts ett antal åtgärder för att säkra EU:s tillgång till kritiska råvaror. **Pelare III** har som målsättning att bidra till resilienta värdekedjor, konkurrens på lika villkor, en högre andel EU-innehåll, teknologisk suveränitet samt en bättre integration av investeringar inom den inre marknaden. **Pelare IV** kopplar offentliga stöd och upphandling till EU-innehåll och resilienskriterier. Kommissionen menar att EU behöver investera mer i forskning och utveckling för att säkerställa konkurrenskraftig produktion och forskning, därför lyfts inom **pelare V** fram åtgärder med fokus på hela värdekedjan. Inom **pelare VI** framhävs samordnande åtgärder mellan EU-nivån, medlemsstaterna, finansiella institutioner och marknadsaktörer.

Regelförenkling gällande motorfordon

Kommissionen föreslår ändringar inom flera förordningar för motorfordon. **Förordning 540/2014 om motorfordons ljudnivå och om utbytesljuddämpningssystem** ska upphävas för att inte utgöra dubbelreglering i relation till andra regelverk. **Förordning 561/2006 om harmonisering av viss sociallagstiftning på vägtransportområdet** ska ändras så att medlemsstater ska kunna

undanta vägtransporter med vissa eldrivna lastbilar från reglerna om kör- och vilotider och färdskrivare.

Ytterligare föreslår kommissionen en ny underkategori för små elbilar. Med den nya kategorin skapas det en möjlighet att särbehandla dessa fordon vad gäller bland annat regelbörda, stöd och olika former av fördelar. På så sätt hoppas kommissionen stimulera produktion av små elbilar inom EU till överkomliga priser.

Förordning om rena företagsfordon

Syftet med förslaget på **ny förordning om rena företagsfordon** är att skydda den europeiska fordonsindustrins konkurrenskraft, säkerställa en rättvis omställning samt bidra till att uppfylla EU:s mål för minskade koldioxidutsläpp till 2050. Förslaget avser också att stimulera marknaden både för nya noll- och lågutsläppsfordon och för andrahandsmarknaden. Enligt den föreslagna regleringen ska nationellt anpassade krav sättas upp för alla medlemsstater om att en viss andel av fordon i företag ska vara utsläppsfria eller utsläppsnåla till 2030. Kraven omfattar nyregistreringar av fordon inom företag med fler än 250 anställda. Sverige är en av de nio medlemsstater som får högst krav på att ställa om fordonsflottan utifrån förslaget. Kommissionen föreslår även regleringar av ekonomiska stöd som erbjuds av medlemsstaterna för att främja noll- eller lågutsläppsfordon och fordon som är tillverkade i EU.

Vidareläsning:

- [EU-kommissionens kommunikation om industriell handlingsplan för fordonssektorn \(COM\(2025\)95\)](#)
- [EU-kommissionens meddelande om utsläppsfria företagsflottor \(COM\(2025\)96\)](#)
- [Brysselkontorets artikel om omnibus för fordonsindustrin](#)
- [EU-kommissionen - Frågor och svar](#)
- Regeringens faktapromemorior:
 - [Revidering av förordningen om utsläppsnormer för nya lätta fordon 2025/26:FPM74](#)
 - [Batteristrategin 2025/26:FPM68](#)
 - [Regelförenklingsinitiativ för fordonssektorn 2025/26:FPM65](#)
 - [Förordning om utsläppsfria företagsfordon 2025/26:FPM73](#)

11 Omnibus X: Livsmedels- och fodersäkerhet (COM(2025)1021)

I december 2025 presenterade EU-kommissionen ett [omnibuspaket om livsmedels- och foderssäkerhet](#). Syftet med initiativet är att öka jordbrukares respektive livsmedels- och foderindustriers motståndskraft genom att minska deras administrativa börda. Initiativet berör 14 olika rättsakter och nedan listas några av ändringsförslagen.

Biocider och bekämpningsmedel

Kommissionen föreslår ändringar i **biocidförordningen (528/2012)**, vilken reglerar godkännande av verksamma ämnen och biocidprodukter, harmoniserar regler samt ska säkerställa en hög skyddsnivå för människor, djur och miljö. Ändringsförslagen innebär att verksamma ämnen i biocidprodukter får godkännanden utan tidsbegränsning, med vissa undantag, såsom för ämnen som visats vara särskilt farliga. Detta skulle även gälla retroaktivt för redan godkända ämnen.

Bekämpningsmedel med de mest skadliga egenskaperna för hälsa och miljö, och som inte är tillåtna inom EU, ska inte få återföras till EU genom importerade livsmedel och foder, enligt förslaget. I samband med att gränsvärdena sänks föreslår kommissionen även en övergångsbestämmelse.

Direktiv 2009/128/EC reglerar hållbar användning av bekämpningsmedel. Drönare kan användas för mer riktad spridning av bekämpningsmedel men enligt direktivet krävs individuella undantag för att få använda flygbesprutning av bekämpningsmedel. För att lätta på den administrativa bördan som uppstår på grund av förbudet, föreslår kommissionen att medlemsstaterna ska kunna undanta vissa typer av drönare från förbudet.

Boskapsdjur

Enligt nuvarande reglering behöver ägare eller uppfödare för animalieproduktion föra journal över de medicinska behandlingar som ges till djuren och över antalet döda djur. Samma krav regleras även i andra regelverk. Genom förenklingar vill kommissionen ta bort de dubbla kraven på journalföring genom ändringar i **direktiv 98/58/EG**. Kommissionen föreslår även flera administrativa ändringar i **förordningen om fodertillsatser (1831/2003)**. Exempelvis ska fodertillsatser som har ett godkännande med vissa undantag, ges godkännanden som löper tills vidare istället för tio år.

Livsmedel

Förordning (EG) nr 1935/2004 reglerar vilka material och produkter som är avsedda att komma i kontakt med livsmedel, så kallade kontaktmaterial. På grund av reglering i andra förordningar samt rättssäkerhetsskäl vill kommissionen upphäva **direktiven 87/711/EEG och 85/572/EEG**.

Kommissionen vill förtydliga regleringen gällande genetiskt modifierade livsmedel och foder. Förtydligandet ska klargöra att livsmedels- och foderfermenteringsprodukter som framställts med GMM och som används som processhjälpmedel, inte ska anses vara framställda av GMO.

Vidare läsning:

- [EU-kommissionens förslag \(COM\(2025\)1021\)](#)
- [EU:s Agri-food Plattform](#)
- [Europaparlamentets sammanfattning av processen kring förslaget - Legislative train](#)
- [EU-kommissionen - Frågor och svar](#)
- [Regeringens faktagpromemoria 2025/26:FPM72](#)

12 Övriga initiativ

12.1 Initiativ utöver omnibus

Utöver de omfattande förenklingsinitiativ som kommissionen presenterat i olika omnibuspaket, har kommissionen också lagt fram andra laginitiativ. Även om syftet med de övriga laginitiativen inte alltid är förenkling, ryms ändå en hel del åtgärder med målsättningen att lätta på den administrativa bördan, främja innovation och öka den europeiska konkurrenskraften. I detta avsnitt redogör Brysselkontoret för några av dessa övriga laginitiativ som kommissionen presenterat parallellt med omnibuspaketen.

12.2 Förordningen om industriell acceleration och omställning (COM(2026)100)

I mars 2026 presenterade EU-kommissionen [förslaget till förordning om industriell acceleration och omställning \(Industrial Accelerator Act\)](#). Med förslaget hoppas kommissionen bland annat gynna europeisk produktion, skapa efterfrågan på utsläppsnåla industriprodukter, förenkla tillståndsprocesser för strategiska industriprojekt och skapa arbetstillfällen. Målet är att öka tillverkningsindustrins andel av EU:s BNP till minst 20 procent år 2035 (ca. 17 procent år 2000 och 14 procent 2024). Förslaget till en **ny förordning om industriell acceleration och omställning** kompletterar **paketet för fordonsindustrin (Automotive Package** som beskrivits ovan), som kommissionen presenterade i december 2025.

Digitala ansökningsförfaranden

För nästan all tillverkningsindustri föreslår kommissionen att införa ett krav på digitalt ansökningsförfarande. Det skulle även innebära en möjlighet för aktörer att lämna in alla tillståndsansökningar genom ett samlat förfarande i en digital portal.

Offentlig upphandling

En central del av förslaget är att skapa efterfrågan på utsläppsnåla industriprodukter, genom offentlig upphandling och olika stödmekanismer där hållbara produkter prioriteras. På så sätt ska det bli mer lönsamt att inom EU producera till exempel stål och cement med låga utsläpp. Kommissionen föreslår att upphandlande aktörer ska tillämpa vissa krav för att gynna europeiskt tillverkade produkter, till exempel för produkter inom stål, aluminium, betong och murbruk samt elektrifierade fordon. I förslaget till förordning introduceras även ett koncept om 'Made in EU', vilket ska avgöra vilka produkter som kan dra nytta av fördelarna av regleringarna.

En annan del av förslaget handlar om att utländska investeringar inom fyra strategiska sektorer ska behöva godkännas av nationella investeringsmyndigheter eller i vissa fall av EU-kommissionen. Sektorerna är batterier, solcellsteknik, renodlade elfordon, laddhybridfordon och bränslecellsfordon samt utvinning, förädling och återvinning av kritiska råmaterial. De olika kraven för godkännande skulle bara krävas för vissa investeringar, exempelvis ska den investerande parten komma från ett land utanför EU som dominerar global kapacitet inom den specifika sektorn.

Vidare föreslår kommissionen att medlemsstaterna ska utse accelerationsområden inom vilka industriell utveckling och projekt ska främjas. Områdena ska bland annat vara geografiskt

avgränsade, fokusera på en eller flera strategiska sektorer och grundtillstånd ska ges för industriella verksamheter inom områdena.

Kommissionens förslag innehåller även en revidering av **EU-förordningen om nettonollindustri ((EU) 2018/1724)**, med krav på unionsursprung för vissa nettonolltekniker när de omfattas av offentlig upphandling och offentliga stöd för köp av slutprodukter inom nettonollteknik.

Förslaget till förordning om industriell acceleration och omställning är inte helt okontroversiellt eftersom delarna som fokuserar på att produkter ska vara ”Made in EU” innebär ett steg bort från EU:s traditionellt mer frihandelsorienterade europeiska handels- och industripolitik.

Vidare läsning:

- [EU-kommissionens förslag \(COM\(2026\)100\)](#)
- [Europaparlamentets sammanfattning av processen - Legislative train](#)
- [Regeringens faktapromemoria 2025/26:FPM88](#)
- [Q&A om industripaketet](#)
- [EU-kommissionens informationsblad](#)
- [SBHSS artikel om förordningen om industriell acceleration och omställning](#)

12.3 Energipolitiskt vårpaket i fem delar

I mars 2026 presenterade EU-kommissionen ett energipaket som syftar till att stärka energisäkerheten, sänka kostnaderna för hushåll och påskynda omställningen till ren energi. Bakgrunden till paketet är höga energipriser och det europeiska beroendet av importerade fossila bränslen, i kombination med rådande omvärldsläge.

Paketet för alla invånares tillgång till energi

Energipaketet består av fem delar. Den första delen fokuserar på att förbättra tillgången till energi för alla invånare genom minskade energikostnader och stärkt konsumentskydd för att motverka energifattigdom. Exempelvis vill kommissionen göra det lättare för hushåll att byta energileverantör och genom vägledning främja produktion av egen förnybarenergi, antingen för i privathushåll eller genom energigemenskaper. Kommissionen vill även samarbeta med medlemsstaterna, myndigheterna, medborgarna och industrierna för bättre implementera av befintlig och ny lagstiftning.

Strategi för investeringar i ren energi

Den andra delen är en **investeringsstrategi för ren energi** med målet att öka privata investeringar i hållbara tekniker. Kommissionen vill stödja utvecklingen av nya hållbara energitekniker, såsom energilagring och små modulära kärnreaktorer. Vidare vill kommissionen tillföra finansiella stöd genom en strategisk investeringsfond hos europeiska investeringsbanken (EIB) och, tillsammans med EIB, undersöka hur bankernas utlåningsregler kan frigöras så att nätoperatörerna får tillgång till finansiering. Ett nyinrättat investeringsråd ska sammankallas under 2026 och se över att EU:s politik och finansiering stämmer överens med investerarnas behov och stöder långsiktiga privata investeringar i energisektorn.

Paket med finansieringsstöd för energieffektivitet

Tredje delen av paketet handlar om finansiering för energieffektivitet för att minska energikostnader för konsumenter, stärka EU:s konkurrenskraft och minska EU:s energiimport. Regelverket ska ge en ram för hur finansieringen av energieffektivitet ska förbättras. Genom att förbättra energieffektiviteten ska kostnader och importberoende minska, på samma gång som klimatmålen nås.

Strategi för små modulära reaktorer (SMR)

Den fjärde delen består av en **strategi för små modulära kärnreaktorer (SMR)**. Sådana kärnreaktorer är mindre i storlek än traditionella kärnreaktorer och delarna kan transporteras till anläggningar för direkt användning eller för montering. Flottbaserad industriell utbyggnad av SMR, nära samarbete mellan industrierna och en konkurrenskraftig europeisk leveranskedja är viktiga åtgärder i initiativet.

Enligt strategin kommer den europeiska industrialliansen för små modulära reaktorer, tillsammans med medlemsstaterna, att ha en viktig roll i implementeringen för att sätta de första reaktorerna i drift under början av 2030-talet. Strategin uppmuntrar till förenklade administrativa processer för exporter mellan medlemsstaterna för SMR-projekt samt för skydd av europeiska immateriella tillgångar som utvecklas i samma kontext som SMR. En strategi för uppvärmning och kylning är dessutom att vänta längre fram under 2026.

Vägledande program om kärnenergi

Femte delen är **det åttonde vägledande programmet för kärnenergi** som kommissionen tagit fram sedan 1966. Programmet redovisar investeringarna som behövs för att nå medlemsstaternas mål om kärnenergi, vilket inkluderar både underhåll av befintliga reaktorer såväl som uppförande av nya anläggning.

Energipaketet består av strategiska initiativ, vägledning, rekommendationer och stödåtgärder för genomförandet av redan gällande lagstiftning. Dessa är i regel inte rättsligt bindande för medlemsstaterna, utan fungerar främst som politiska styrdokument för samordning, implementering och prioritering av framtida åtgärder. Framöver väntas ytterligare ett energipaket med fokus på nätverksavgifter och en handlingsplan för elektrifiering. Kommissionen har även aviserat ett kommande omnibuspaket för energi.

Vidare läsning:

- [EU-kommissionen om energipaketet](#)
- [EU-kommissionen - Paket för alla invånares tillgång till energi \(COM/2026/115\)](#)
- [EU-kommissionen - Investeringsstrategi \(COM/2026/116\)](#)
- [EU-kommissionen - Paket med finansieringsstöd för energieffektivitet \(COM/2026/118\), \(C/2026/1526\), \(C/2026/1523\), \(COM/2026/116\)](#)
- [EU-kommissionen - Strategi för små modulära reaktorer \(SMR\) \(COM/2026/117\)](#)
- [EU-kommissionen - Vägledande program om kärnenergi \(COM\(2017\) 237 final\)](#)

12.4 28:e regimen, en europeisk bolagsform (EU Inc.) (COM(2026)321)

Under mars 2026 presenterade kommissionen ett **förslag på den 28:e regimen och en europeisk bolagsform**. Med den 28:e regimen menas ett frivilligt europeiskt regelverk (utöver regelverken för

de 27 medlemsstaterna) som ska kunna användas parallellt med nationell lagstiftning för att registrera nya företag. Syftet är inte att ersätta exempelvis svenska aktiebolag, utan att skapa ett gemensamt alternativ för företag som vill verka över gränserna inom EU. Kärnan i den 28:e regimen presenterades den 18 mars vid namn EU Inc. (EU Inc Corporate Legal Framework). Förslaget är utformat som en EU-förordning, och kommer efter godkännande därför bli direkt gällande i hela EU. Samtidigt är själva bolagsformen frivillig. Företag måste alltså inte välja EU Inc., men de bolag som gör det ska omfattas av de regler som följer av ramverket.

Några av kommissionens förslag är att det ska gå att bilda ett EU Inc.-bolag inom 48 timmar med en helt digital hantering under bolagets hela livscykel samt full tillgång till den inre marknaden genom att företag fritt kan välja vilket EU-land de vill registrera sig i.

SBHSS regioner har flera små- till medelstora företag som kan gynnas av möjligheterna till att enkelt kunna expandera till EU-marknaden. Enligt statistik från Kommerskollegium så ligger Blekinge och Kronoberg i toppen när det kommer till export per invånare, och EU INC. kan göra det ännu enklare att etablera sig på den europeiska marknaden. På så sätt kan EU Inc bidra till regional tillväxt och ett starkare företagsklimat.

Vidare läsning:

- [EU-kommissionens förslag \(COM\(2026\)321\)](#)
- [Europaparlamentets sammanfattning av processen kring förslaget - Legislative train](#)
- [Regeringens faktapromemoria 2025/26:FPM89](#)
- [SBHSS artikel om 28:e regimen](#)

12.5 Meddelande om bättre lagstiftning

I slutet av april 2026 lade kommissionen fram sitt förslag på en plan för enklare, tydligare och bättre tillämpad EU-lagstiftning. Enligt kommissionen kan en mer effektiv, ändamålsenlig och transparent EU-lagstiftning frigöra mer resurser och stärka den inre marknaden. Planen innehåller strategiska förbättringar på hur EU utformar lagstiftning och initiativ, med syfte att göra regler enkla att förstå, effektiva och konsekvent tillämpade i alla medlemsstater. Kommissionens meddelande består av följande fem områden.

- 1) Enkelhet genom design:** Målsättningen är att EU-regler ska vara lätta att förstå, tillämpa och upprätthålla. Därför strävar kommissionen efter tydlighet i vem som ska agera, hur reglerna ska följas samt konsekvenserna av bristande efterlevnad.
- 2) Förstärkning av ramen för bättre lagstiftning:** Kommissionen vill förbättra ramen för bättre lagstiftning, vilken syftar på de principer som kommissionen utgår från när nya laginitiativ ska utarbetas.
- 3) Regelmässig storstädning:** Kommissionen har identifierat 12 prioriteringsområden, inom vilka kommissionen ska städa upp bland regelverken, ta itu med alltför komplexa bestämmelser och främja samstämmighet.
- 4) Nationell överreglering (guldplättering):** När medlemsstater ställer högre krav än EU-reglerna kan den inre marknaden bli mer svårtillgänglig. Kommissionen vill motverka detta genom att stötta medlemsstaterna i att identifiera och hantera komplexa regler och barriärer mot den inre marknaden.
- 5) Snabbare och mer robust tillämpning:** Syftet är att stärka efterlevnaden av regelverket för EU:s inre marknad inom utvalda områden samt att minska antalet långvariga överträdelseärenden.

Vidare läsning:

- [EU-kommissionens förslag \(COM\(2026\)380\)](#)
- [EU-kommissionens pressmeddelande](#)
- [EU-kommissionen – Frågor och svar](#)

12.6 Kommande initiativ

EU-kommissionens arbete med att förenkla europeiska regelverk och minska den totala administrationen för företag och aktörer är på intet sätt slut. Som inledningsvis nämndes är kommissionens mål att övergripande lätta den administrativa bördan för företag i EU med minst 25 procent, och upp till 35 procent för små och medelstora företag. Arbetet kommer att fortsätta under resterande del av den europeiska mandatperioden (2024–2029) och flera omnibus-paket och relaterade förenklingsförslag planeras under 2026 och 2027. Nedan anges ett antal initiativ som kommissionen planerar att presentera under det resterande del av 2026.

Kvartal 2 2026:

- [Paket för teknologisk suveränitet](#) (presenterades i början av juni)
- Energisäkerhetspaket
- **24 juni: Omnibus:** skatteområdet

Kvartal 3 2026:

- **24 juni: Omnibus:** lagstiftningen om energiprodukter
- **1 juli:** Akt om offentlig upphandling
- **15 juli:** Översyn av ETS
- Initiativ för kompetensportabilitet
- Klimatpaket för nästa årtionde
- Akt om kritiska råmaterial
- **Omnibus:** revidering av reglerna för fiskeriförvaltning

Kvartal 4 2026:

- Uppdatering av energiunionens och klimatåtgärdernas styrning, inbegripet utfasning av subventioner av fossila bränslen
- Integrerad ram för klimatreiliens
- **Omnibus:** medborgare

13 Sammanfattande reflektioner

Efter ett drygt årtionde av europeisk politik präglad av ökade miljö- och klimatkrav har EU-kommissionen under den innevarande mandatperioden tagit något av en ny riktning. Från strikt fokus på anpassning av lagstiftning för att möta hårda klimatrelaterade tidsfrister, har Ursula von der Leyens andra kommission (2024–2029) skiftat uppmärksamheten till att i stället upprätthålla europeisk konkurrenskraft och beredskap. Regelförenklingar och minskade administrativa krav är en fråga som av många pekats ut som viktig för att stimulera europeisk konkurrenskraft. Med syftet att råda bot på problem med krånglig byråkrati och samtidigt stimulera europeisk innovation och företagande, har EU-kommissionen lanserat ett omfattande program för att förenkla europeisk lagstiftning. Syftet är även att minska den administration bördan för framför allt företag. Ambitionen är hög och EU-kommissionens mål är att minska den administrativa bördan för företag inom EU med minst 25 procent, och upp till 35 procent för små och medelstora företag innan mandatperiodens slut.

Som beskrivet i föregående delar har EU-kommissionen under 2025 lanserat flertalet förenklingspaket inom områden som hållbarhet, investeringar, jordbruk, företagande, digitalisering, försvarsberedskap och kemikalier. Totalt har kommissionen presenterat tio förenklingspaket och flera mindre, riktade initiativ. Därtill väntas fler förslag presenteras under 2026 och 2027, bland annat inom digital förenkling, militär mobilitet, energiprodukter, beskattning, försvarsupphandling och medborgerliga frågor.

Det råder stor skillnad i uppfattning om EU-kommissionens förenklingsagenda. På ytterkanterna i debatten finns de som å ena sidan genuint har målet att montera ner europeiska mål kring klimat-, miljö- och mänskliga rättigheter, antingen av principiellt motstånd till EU i sig, eller för att släppa tyglarna om europeiskt företagande. På andra ytterkanten finns de som ser att miljö- och klimatfrågor är så pass viktiga och akuta att EU behöver driva en ännu mer ambitiös politik där kommissionen bör fösa näringslivet framför sig, kosta vad det kosta vill. Däremellan finns mer nyanserade röster som både ser problemen med för mycket regler och administration samt vikten av en ambitiös och normsättande politik i viktiga samhällsfrågor. Kommissionens ambition ligger någonstans här emellan. Å ena sidan behöver kommissionen följa medlemsstaternas uttryckta vilja om regelförenklingar, å andra sidan får inte existerande lagars syfte och effektivitet lakas ur. Att öppna upp lagstiftning för revidering innebär alltid en risk i detta avseende. Lagstiftningsprocessen kan lätt kapas av endera sida i debatten. Med den fragmenterade politiska sammansättningen i både ministerrådet och Europaparlamentet, finns det just nu större möjligheter att bilda mer oförutsägbara koalitioner i enstaka sakfrågor, vilket kan resultera i kuppertade svängningar under lagstiftningsprocessen. Därför står mycket på spel, särskilt när lagstiftningsprocesserna skyndas på, vilket i sig mött kritik och hot om rättsliga åtgärder.

Därtill tvingas EU:s beslutsfattare hitta en balans mellan högsta möjliga hastighet och tillräcklig noggrannhet i lagstiftningsprocessen. Nättidningen [Politico Europe har granskat förfarandet](#) kring kommissionens förenklingsförslag samt genomfört intervjuer med tjänstemän som har insyn i institutionernas arbete med förenklingsåtgärder. Anonyma tjänstemän vittnar om att experter lämnats utanför under vissa delar av lagstiftningsprocessen för att undvika tekniska diskussioner som riskerar att sakta ner arbetet. Utan experters vägledning och tid för mer utförliga analyser riskerar kommissionens förslag leda till farlig avreglering med negativa konsekvenser för hälsa och

miljö. Civilsamhällesorganisationer har anklagat kommissionen för att underminera den demokratiska lagstiftningsprocessen genom forcerade lagförslag utan ordentliga konsekvensbedömningar. Även den europeiska ombudsmannen har tillrättaviserat den verkställande makten för att inte respektera sina egna riktlinjer. Därutöver har röster höjts från vissa företag som klagat på att förenklingsåtgärderna skapar förvirring kring regelverken och bidrar till ytterligare kostnader.

Det kan vara svårt att navigera bland de olika åsikterna kring EU-kommissionens förenklingsinitiativ. Kanske kan det vara användbart att beakta vad den svenska europaparlamentarikern Helene Fritzon (S) konstaterade om att vi bör vara vaksamma på ordens värde. Hon funderade över om det kan vara så att kommissionens förenklingar har övergått till att bli avregleringar. Hon lyfte även att kommissionens begrepp "green" numera ersatts av begreppet "clean", vilket inte nödvändigtvis har samma innebörd.

Denna rapport har redogjort för flera kritiska invändningar till EU-kommissionens förenklingsförslag. Farhågor och konsekvenser ser lite olika ut från område till område. Ett talande exempel på de värden som står på spel finns att hitta i förenklingspaketet om kemikalier. Vid samråd och i debattartiklar har oron uttryckts om att initiativen kan medföra stora risker. Å ena sidan har både företag och myndigheter pekat ut existerande regelverk och krav som särskilt krångliga och tidskrävande. Något som potentiellt kan hämma europeisk tillväxt och konkurrenskraft. Å andra sidan kan ett lättande på regelverken och rapporteringen innebära ett försämrat konsumentskydd och en potentiell fara för miljö och hälsa. Det europeiska konsumentskyddet är starkt i förhållande till andra delar av världen, och något som europeiska konsumenter uppskattar.

Europeisk industri och företagande är satt under press och det finns ett reellt behov av att stärka EU:s konkurrenskraft. I en orolig omvärld med krig och handelskonflikter kan Europa inte längre förlita sig på tidigare tillförlitliga handelspartners och leveranskedjor. Europeiskt företagande behöver ligga i framkant, stöttat av ändamålsenlig lagstiftning och regelverk. Europeiska företag behöver lägga mer resurser på den egna kärnverksamheten och att utveckla morgondagens tekniska och kommersiella lösningar för Europa, än på att fylla i blanketter och annan administration. Problemen med europeisk regelbörda är reella och likaså riskerna med sänkta ambitionsnivåer. Att hitta en balans mellan dessa är svårt, men troligtvis inte omöjligt. Vad EU-kommissionens ambitiösa förenklingsprogram kommer få för konsekvenser återstår att se. SBHSS Brysselkontor följer initiativen under resterande år av denna mandatperiod och uppdaterar kontinuerligt denna artikel.

Vill du veta mer?

Kontakta då Brysselkontorets EU-handläggare

[Eva Molander](mailto:Eva.Molander@SBHSS.eu) (Eva.Molander@SBHSS.eu)

eller

[Martin Broberg](mailto:Martin.Broberg@SBHSS.eu) (Martin.Broberg@SBHSS.eu)